

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002212

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 362-34 від 15.07.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богомолець-Бараш Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Bohomolets-Barash

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 28-06-2024

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 5398

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.01.09

Тема дисертації:

1. Концепт ЄВРОПА в мовній картині світу українців XVI–XVIII ст.
2. The concept of EUROPE in the linguistic picture of the world of Ukrainians of the XVI–XVIII centuries

Реферат:

1. Пропонована дисертація – комплексне дослідження історії становлення концепту ЄВРОПА в концептуальній картині світу українців XVI–XVIII ст. і специфіки його вербалізації в тогочасній мовній картині світу. Мета виконаної праці полягала у виявленні засобів мовної об'єктивації аналізованого концепту, встановленні його когнітивних ознак, з'ясуванні динаміки наповнення номінативного і семантичного просторів концепту впродовж розглядуваного часу. Для досягнення цієї мети було проаналізовано, систематизовано й описано різні типи вербалізаторів концепту, зафіксовані в різножанрових пам'ятках староукраїнської мови, з урахуванням специфіки синтагматичних (комбінаторних), парадигматичних і епідигматичних зв'язків між ними; змодельовано номінативне поле і семантичний простір концепту ЄВРОПА, у яких відбулася мовна діяльність українського суспільства ранньомодерної України. Концепт, згідно з усталеною науковою думкою, витлумачено як національно марковану й ціннісно зорієнтовану

одиночку концептуальної картини світу, об'єктивовану в системі мови певної лінгвокультури та вербалізовану в мовній картині світу її носіїв. Наукова новизна результатів дослідження полягає у спробі комплексного аналізу концепту ЄВРОПА в синхронному та діахронному аспектах у руслі історичної концептології. Уперше в українській історичній лінгвістиці висвітлено особливості об'єктивації концепту ЄВРОПА в українській мові XVI–XVIII ст. з урахуванням лінгвальних та екстралінгвальних чинників, що дозволяє простежити еволюцію названого концепту в мовній картині світу наших предків у цей період.

2. The proposed dissertation is a comprehensive study of the history of the formation of the concept of EUROPE in the conceptual picture of the world of Ukrainians of the XVI–XVIII centuries and the specifics of its verbalization in the linguistic picture of the world of that time. The purpose of the work was to identify the means of verbalization of the analyzed concept, to establish its cognitive features, and to clarify the dynamics of the concept's nominative and semantic spaces during the time under consideration. To achieve this goal, various types of verbalizers of the concept, recorded in multi-genre texts of the Old Ukrainian language, were analyzed, systematized and described, given the specifics of syntagmatic (combinatorial), paradigmatic and epidigmatic (word-creating) connections between them; the nominative field and semantic space of the concept of EUROPE, which reflected the linguistic activity of the Ukrainian society of early modern Ukraine, are modelled. The concept, according to established scientific opinion, is interpreted as a nationally marked and value-oriented unit of the conceptual picture of the world, verbalized in the linguistic system of a certain linguoculture as well as in the linguistic picture of the world of its speakers. The scientific novelty of the research results lies in an attempt to comprehensively analyze the concept of EUROPE in synchronic and diachronic aspects in line with historical conceptology. For the first time in Ukrainian historical linguistics, the features of verbalization of the concept of EUROPE in the Ukrainian language of the XVI–XVIII centuries are highlighted considering verbal and nonverbal means, which allows us to trace the evolution of this concept in the linguistic picture of the world of our ancestors during this period.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Богомолець-Бараш О. М. «Єврослова» в мовній картині світу українця XXI століття (за матеріалами асоціативного експерименту). Мовні і концептуальні картини світу. 2019. Вип. 2 (66). С. 17–25. URL: <https://doi.org/10.17721/2520-6397.2019.2.02>
- Богомолець-Бараш О. М. Специфіка вербалізації концепту ЄВРОПА в мовній картині світу Г. Сковороди. *Studia Linguistica*. 2021. Вип. 18. С. 37–56. DOI: <https://doi.org/10.17721/StudLing2021.18.39-54>
- Богомолець-Бараш О. М. Об'єктивація концепту ЄВРОПА в українській мові XVI – першій половині XVII ст. *Українське мовознавство*. 2022. Вип. 1 (52). С. 54–78 DOI: [https://doi.org/10.17721/um/52\(2022\).54-78](https://doi.org/10.17721/um/52(2022).54-78)
- Богомолець-Бараш, О. Репрезентація матеріальної культури Європи в українській мові XVI–XVII ст. (на матеріалі назв тканин та одягу). *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика*. 2022. Вип. 1 (33). С. 9–15. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2023.33.02>
- Богомолець-Бараш О. М. Європейський «слід» у мовній картині світу освіченого українця XVIII ст. (на матеріалі приватних козацьких діаріюшів). *Українське мовознавство*. 2023. Вип. 1 (53). С. 88–119. DOI: [https://doi.org/10.17721/um/53\(2023\).88-119](https://doi.org/10.17721/um/53(2023).88-119)

- Богомолець-Бараш О. М. Мовні маркери репрезентації духовної культури Європи в оповідальному збірнику Й. Галятовського «Небо нове». Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. 2023. Вип. 2 (50). С. 34–43. DOI: [https://doi.org/10.24144/2663-6840/2023.2\(50\).34-43](https://doi.org/10.24144/2663-6840/2023.2(50).34-43)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гнатюк Лідія Павлівна

2. Lidiia P. Hnatiuk

Кваліфікація: д. філол. н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вільчинська Тетяна Пилипівна

2. Tetiana P. Vilchynska

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4881-6132

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дидик-Меуш Ганна Михайлівна

2. Hanna M. Dydik-Meuch

Кваліфікація: д. філол. н., старший науковий співробітник, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Світлана Павлівна

2. Svitlana P. Hrytsenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Строкаль Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Strokal

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ніка Оксана Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ніка Оксана Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Денисова Наталія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна